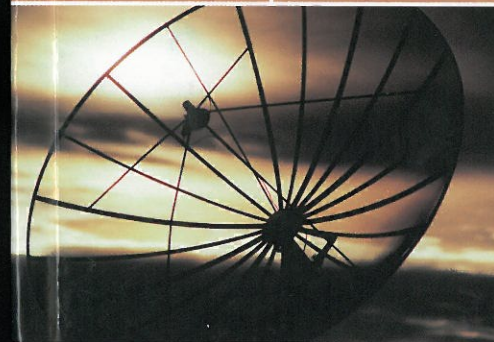

СҰЛТАНБАЕВА ГҮЛМИРА СЕРІКБАЙҚЫЗЫ

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Бұқаралық ақпарат
құралдарындағы
саяси коммуникация:
шетелдік тәжірибе
және Қазақстан

Алматы, 2010

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

СҰЛТАНБАЕВА ГҮЛМИРА СЕРІКБАЙҚЫЗЫ

**Бұқаралық ақпарат құралдарындағы
саяси коммуникация:
шетелдік тәжірибе және Қазақстан**

Қазақстан Республикасы
Алматы, 2010

141. Кенжалин Д. Бағдарламаның іске асуы баяу // Егемен Қазақстан. – 2008. – 16 қыркүйек.
142. Абдрахманов С. Ұлы ұйымның ұмтылысы // Егемен Қазақстан. – 2007. – 25 қыркүйек.
143. Есжанов С. Үздік үдерістерден үлгі алсақ ұтамыз // Егемен Қазақстан. – 2007. – 17 наурыз.
144. Балғарина Б. «Қауіпсіз қалада» азаматтар қауіпсіздігін сақтау – басты мүдде // Егемен Қазақстан. – 2007. – 20 маусым.
145. Кенжалин Д. Қаржы игері нашар, ал инфляция жоғары // Егемен Қазақстан. – 2007. – 25 қыркүйек.
146. Несіпбай А. Әлеуметтік қолдау – басты бағдар // Егемен Қазақстан. – 2007. – 30 наурыз.
147. Сейілова А. Түрлі ұлт жастары мемлекеттік тілді еркін меңгере бастады // Егемен Қазақстан. – 2007. – 20 наурыз.
148. Самрат Ж. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жаңа қырға шыққалы тұр // Егемен Қазақстан. – 2007 – 20 наурыз.
149. Кемал Б. Экономикалық әлеуеті мол өңір // Егемен Қазақстан. – 2007. – 30 наурыз.
150. Бижанов А. Парламентаризм және мемлекеттің тұрақтылығы // Егемен Қазақстан. – 2007. – 30 наурыз.

Подписано в печать 01.03.10 г. Тираж 500 экз.

Формат изд. 60x84/16. Объем 22,5 усл. печ. л.

*Отпечатано в типографии "ИП Волкова Н.А."
Райымбека 212/1, оф. 319. Тел.: 330-03-12, 330-03-13*

Гүлмира Серікбайқызы Сұлтанбаева

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ журналистика факультеті БАҚ менеджменті және жарнама кафедрасының доценті, филология ғылымдарының кандидаты.

1994 жылы әл-Фараби атындағы Қазақ Мемлекеттік университетінің журналистика факультетін тәмамдаған. 1996 жылы ғылыми зерттеулері үшін Абай атындағы стипендиат атанды. 1998 жылы «Саттар Ерубәев – журналист, публицист» тақырыбында кандидаттық диссертациясын қорғады.

«Саттар Ерубәев – публицист» (А., Қазақ университеті, 2000), «Саяси коммуникацияның негіздері мен тәжірибесі» (А. Қазақ университеті, 2006) оқу құралдарының, 60-тан ғылыми және 30-ға журналистік зерттеу, сараптамалық және публицистикалық жарияланымдардың авторы.

ҚР БҒМ Ғылым комитетінің «Қазіргі заманғы Қазақстан ғылымының негізгі даму бағыттары мен перспективалары» тақырыбының жетекшісі, «Қазақ әдебиеті мен өнеріндегі

ұлттық идея және ондағы көркемдік өңдеулер» (2007-2009 жж.), «Жаһандану жағдайындағы Қазақстанның даму үлгісінің философиялық-мәдениеттанымдық парадигмасы (Қазақ елі – Жерұйық), «Нұрсұлтан Назарбаев және Қазақстан трансформациясы мен қазіргі жағдайдағы қоғамның проблемасын шешу» тақырыптарының орындаушысы (2009-2011 жж). Қазақстан ғылымына арналған www.gylymkaz.kz, «Қазақ елі - Жерұйық» гуманитарлық зерттеулер жобасына арналған www.kazakheli.kz сайттарының редакторы.

Қазақстан PR-шы (2005-2008 жж.) клубының II-VII студенттік республикалық үздік PR жоба байқауында, Beeline компаниясының Халықаралық студенттік фестиваль конкурсында (2009 ж.), «Ломоносов-2009» халықаралық жастардың ғылыми форумында, Қазақстан жастар Парламентінің «Жаңа көзқарас» ғылыми жұмыстар байқауында (2007 ж.) жүлделі орындарды иеленген студенттер мен магистранттардың ғылыми жетекшісі ретінде марапатталған.

Азаматтық қоғам дамуы проблемаларына арналған мақалалар сериясы үшін Қазақстан Республикасы журналистері арасындағы шығармашылық конкурсында Құрмет дипломымен, Халықаралық Еңбек ұйымының және ЮНИСЕФ бала құқын қорғаудағы ең үздік жарияланымға Республикалық байқауларында 1-орынды иеленді (2006-2007).

ЮНИСЕФ гранты бойынша Жаһандық оқиғаны жариялау мақсатында «Junior 8» Саммитіне қатысты, Санкт-Петербург, 2006 ж; University College London университетінде Оқыту мен білім беру әдістері бойынша тәлімгерліктен өтті, Ұлыбритания, 2008 ж.; Санкт-Петербург мемлекеттік университеті Масс-Медиа орталығының «Корпоративтік бұқаралық ақпарат құралдары: тәжірибесі, проблемалары, перспективасы» тақырыбында XI жазғы халықаралық журналистика мектебіне қатысты, Санкт-Петербург, 2008.

ҚР БҒМ Ғылым комитетінің дарынды жас ғалымдарға арналған мемлекеттік стипендиясының (2006-2008 жж), ҚР БҒМ «2009 – Жылдың үздік оқытушысы» грантының иегері.

Ғылыми ізденістері: саяси коммуникацияның теориясы мен тәжірибесі, бұқаралық коммуникация теориясы және электронды демократия салаларын қамтиды.

УДК 32
ББК 66.0
С 89

Монография Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің
«2009 - Жылдың үздік оқытушысы» грантына жарық көрді.

Пікір жазғандар:

Есім Ғ. – философия ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, ҚР Парламентінің сенаторы

Ахметова Л.С. – тарих ғылымдарының докторы, профессор, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ЮНЕСКО кафедрасының меңгерушісі

Қадіржанов Р.Қ. – философия ғылымдарының докторы, профессор, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі философия және саясаттану бөлімінің меңгерушісі

Бейсенова Г.Ә. – философия ғылымдарының докторы, профессор, Абылай хан атындағы Қазақ мемлекеттік халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті аймақтану кафедрасының меңгерушісі

Монография әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті журналистика факультетінің Ғылыми Кеңесімен ұсынылған, 19 қаңтар, 2010 жыл.

Сұлтанбаева Г.С.

Бұқаралық ақпарат құралдарындағы саяси коммуникация: шетелдік тәжірибе және Қазақстан. Монография. – Алматы: 578 баспасы, 2010. – 360 бет.

ISBN 978-601-247-077-2

Монография қоғаммен байланыс, журналистика, саясаттану, әлеуметтану факультеттері мен бөлімдерінде оқитын жоғары оқу орындары бакалаврлары, магистранттары мен PhD докторларына, сондай-ақ бұқаралық коммуникация саласын зерттеушілер, мемлекеттік қызметкерлер, саясаттанушылар, саясаттехнологтар, PR-мамандары мен журналистерге арналған.

УДК 32
ББК 66.0

ISBN 978-601-247-077-2

© Сұлтанбаева Г.С., 2010

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ.....	4
1 СЯСИ КОММУНИКАЦИЯНЫ ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-МЕТОДОЛОГИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	
1.1 Саясат саласындағы ақпараттық-коммуникативтік процестерді зерттеудің теориялық мәселелері.....	20
1.2 Бұқаралық коммуникацияның саяси субъект ретіндегі мәні, құрылымы.....	36
1.3 Саяси коммуникация – теориялық зерттеулердің объектісі ретінде...	54
2 БҰҚАРАЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯ ҚҰРАЛДАРЫ – БИЛІКПЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ	
2.1 Саяси билік пен масс-медиа қарым-қатынасындағы шетелдік тәжірибе.....	72
2.2 Қазақстанның шетелдермен саяси ақпараттық байланысы және оның қоғамның демократиялану процесіне ықпалы.....	90
2.3 ҚР саяси реформалар: билік және БАҚ-тың коммуникациялық стратегиялары	105
3 ЭЛЕКТРОНДЫ ҮКІМЕТ ҚҰРУ ТӘЖІРИБЕСІ: ПРОБЛЕМАЛАРЫ ЖӘНЕ ПЕРСПЕКТИВАСЫ	
3.1 Электронды демократия және саяси коммуникация мәселелері.....	121
3.2 Электронды үкімет құрудың шетелдік тәжірибесі: салыстырмалы сараптау.....	132
3.3 Қазақстандық билік және бұқара қарым-қатынасындағы «электронды диалог» проблемалары және перспективасы.....	146
4 БҰҚАРАЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯНЫҢ ҚАЗАҚСТАН ҚОҒАМЫНДА СЯСИ САНАНЫ ҚАЛЫПТАСЫРУДАҒЫ РӨЛІ	
4.1 Бұқара мен биліктің өзара байланыс мәселелері: жаңа көзқарастар мен пікір алуандығы.....	159
4.2 Қазақстанда демократиялық құндылықтар қалыптастырудағы қоғамдық пікірдің рөлі.....	172
4.3 Саяси коммуникативтік технологиялардың даму тенденциялары.....	187
5 МАСС-МЕДИА СЯСИ ҚОЛДАНБАЛЫ ЗЕРТТЕУЛЕРДІҢ ОБЪЕКТІСІ РЕТІНДЕ	
5.1 Қазақстандық бұқаралық коммуникация арналары: саяси позициялары мен даму бағыттары.....	201
5.2 Баспасөздің саяси коммуникацияны қалыптастырудағы рөлі.....	212
5.3 Медиадемократия мәселелері: қазақстандық тәжірибесі.....	225
ҚОРЫТЫНДЫ.....	241
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ.....	248
Қосымша А.....	266
Қосымша Ә.....	271
Қосымша Б.....	278
Қосымша В.....	290
Қосымша Г.....	299
Қосымша Ғ.....	304